

Univerzita Pardubice
Fakulta zdravotnických studií

OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Název práce: Sledování kvality života pacientů s Crohnovou nemocí

Autor/ka: Mgr. Hana Ochtinská

Doktorský studijní program: Ošetřovatelství

Oponent: doc. PhDr. Lucie Sikorová, Ph.D.

Aktuálnost tématu:

Disertační práce zpracovává komplexně problematiku kvality života pacientů s Crohnovou nemocí, s využitím metodiky kvantitativního a kvalitativního výzkumu. Vzhledem ke stále zvyšujícímu se počtu nemocných s tímto onemocněním v České republice, hodnotím zvolené téma jako aktuální.

Celkové zhodnocení práce:

Předložená disertační práce zahrnuje 9 nosných kapitol včetně závěru a doporučení pro praxi, dále úvod, seznam použité literatury a přílohy. Celkový rozsah práce včetně příloh činí 231 stran (seznam použité literatury a přílohy tvoří 56 stran). Teoretická východiska jsou podrobně popisována ve třech kapitolách. Těžiště práce spočívá v části výzkumné, která svým rozsahem významně převyšuje část teoretickou. Kapitoly na sebe logicky navazují a s ohledem na zvolené téma lze jejich rozsah považovat za přiměřený. Předložená disertační práce využívá aktuálních literárních zdrojů (275 literárních zdrojů).

Kapitoly teoretických východisek zahrnují charakteristiku onemocnění Crohnova nemoc, léčbu, ošetřovatelskou péči a další. Kapitola je zpracována standardním způsobem, s častým popisem bazálních informací (např. charakteristika léčivých přípravků, charakteristika ošetřovatelského procesu). Zejména oblast ošetřovatelské péče a nutriční podpory vychází často ze starších literárních pramenů s menším obohacením o závěry aktuálních výsledků výzkumu. Následující kapitola věnující se ošetřovatelskému modelu životních aktivit zahrnuje známé informace týkající se tohoto modelu a popis jeho vývoje. Vhodné by bylo obohacení kapitoly týkající se zkušeností nebo výsledků výzkumů sledujících např. efekt aplikace modelu, užití v současnosti, dokumentování péče v souvislosti s užitím tohoto modelu. Doporučuji v rámci

diskuze k disertační práci se na tento aspekt zaměřit. Třetí kapitola se věnuje v teoretických východiscích kvality života. Oceňuji zařazení podkapitoly věnující se nástrojům k měření kvality života. V podkapitole se autorka věnuje jak generickým, tak specifickým nástrojům k hodnocení kvality života jedinců s Crohnovou chorobou.

Těžiště disertační práce spočívá ve výzkumné části. Úvodem jsou přiměřeně formulovány výzkumné otázky a následně operacionalizovány pojmy. Následuje precizní zpracování metodiky (dominantně kvantitativního výzkumu). Vhodné by bylo uvedení přístupu kvalitativního výzkumu, v rámci diskuze disertační práce proto prosím o doplnění a specifikaci jaký přístup byl zvolen (zakotvená teorie, interpretativní fenomenologická analýza aj.). Výsledky kvantitativního výzkumu jsou zpracovány tabelárně a graficky s interpretací. Výsledky jsou velmi cenné s ohledem na velikost souboru a podrobně popsanou metodiku včetně výběru souboru respondentů. Oceňuji opakované hodnocení, která jsou v praxi velmi náročná pro sběr dat. Některá grafická znázornění by bylo možné vložit spíše do příloh, avšak struktura je přehledná včetně statistického vyhodnocení hypotéz. Výsledky kvalitativního výzkumu jsou zpracovány formou citací pacientů s Crohnovou nemocí. Zpracovány jsou přehlednou, čtivou formou. Diskuze je bohatá, k tématu je diskutováno s řadou výsledků aktuálních výzkumných šetření, nebyly opomenuty limitace výzkumu. Závěr lze hodnotit jako výstižný. Vhodné je zařazení doporučení pro praxi se zamyšlením nad užitím dotazníků k hodnocení kvality života pacientů s Crohnovou nemocí v klinické praxi.

Disertační práce je přínosná zejména svou komplexností zpracování problematiky pacientů s Crohnovou nemocí. Vzhledem k opakovanému hodnocení nemocných a zařazení pacientů s odlišnými charakteristikami lze práci považovat za velmi přínosnou a ve svém zpracování za ojedinělou na poli odborného zpracování v rámci České republiky.

Stylisticky nepřesné, nečtivé.

Připomínky a dotazy:

U specifických nástrojů autorka uvádí, že jde o „nejčastěji“ používané nástroje při hodnocení kvality života u pacientů s Crohnovou chorobou (str. 57). Autorka při tomto tvrzení vychází ze systematického přehledu z roku 2017. Existují také novější nástroje k hodnocení kvality života u cílové populace? Bylo autorkou zpracováno např. scoping review?

Čím si vysvětlujete vyšší hodnocení kvality života v doméně prostředí u pacientů s Crohnovou nemocí oproti populační normě ČR?

Práci doporučuji/nedoporučuji k obhajobě:

Výsledky disertační práce jsou významné pro ošetrovatelský výzkum i klinickou praxi všeobecných sester v ČR.

Disertační práce splňuje všechna kritéria kladená na tento typ práce. Doporučuji, aby byla disertační práce přijata k obhajobě a na základě úspěšné obhajoby, aby byl Mgr. Ochtinské udělen akademický titul Philosophiae doctor, ve zkratce Ph.D. v oboru Ošetrovatelství podle § 47 znění zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů.

Práci doporučuji k obhajobě.

V dne

Podpis: